အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဥပဒေ

(၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၅။)

၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်

(၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်၊ သက်ဆိုင်ခြင်းနှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

အမည်

၁။ ဤဥပဒေကို အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

သက်ဆိုင်ခြင်း

၂။ (က) ပုဒ်မခွဲ (ခ) ကို အထောက်အထားပြု၍ အနုညာတသဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်တွင် ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ အခြားနိုင်ငံတွင် ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို တရားဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နေရာသည် နိုင်ငံတော်တွင်ဖြစ်သည့်အခါ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

(ခ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်နေရာသည် နိုင်ငံတော်မှအပ အခြားနိုင်ငံတစ်ခုခုတွင်ဖြစ်ပါက သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်နေရာကို သတ်မှတ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမရှိပါက ပုဒ်မ ၁၀၊ ၁၁၊ ၃၀၊ ၃၁ နှင့် အခန်း (၁၀) တို့နှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

(ဂ) နိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲအခြားဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်တွင် အငြင်းပွားမှုများကို အနုညာတနည်းဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း ကန့်သတ်ထားပါက ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဆိုပါ ဥပဒေအပေါ် သက်ရောက်မှုမရှိစေရ။

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -

(က) **နိုင်ငံတော်** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဆိုသည်။

(ခ) **အနုညာတသဘောတူညီချက်** ဆိုသည်မှာ ပဋိညာဉ်အရဖြစ်စေ၊ ပဋိညာဉ်အရ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သော ဆက်စပ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်ပေါက်သော သို့မဟုတ် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သော အငြင်းပွားမှု အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ကိုဖြစ်စေ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူရန် အငြင်းပွားသူများကစာဖြင့်ရေးသားထားသော သဘောတူညီချက်ကို ဆိုသည်။

(ဂ) **အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ အငြင်းပွားမှုကို ခုံသမာဓိတစ်ဦးတည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခုံသမာဓိအဖွဲ့ဖြင့်ဖြစ်စေ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုဆိုသည်။

(ဃ) **ခုံသမာဓိ** ဆိုသည်မှာ အငြင်းပွားမှုများကို အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရန် အငြင်းပွားသူများက သဘောတူရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့ကိုဆိုသည်။

(င) **အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်** ဆိုသည်မှာ အနုညာတခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ကြားဖြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်လည်း ပါဝင်သည်။

(စ) **အနုညာတခုံရုံး** ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတည်းသော ခုံသမာဓိ သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိအဖွဲ့ကိုဆိုသည်။

(ဆ) **တရားရုံး** ဆိုသည်မှာ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အငြင်းပွားပြဿနာကို တရားမမှု၏ အမှုဖြစ်အကြောင်းခြင်းရာများကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ရန် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရခရိုင်တရားရုံး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်ကိုဆိုသည်။

(ဇ) **ပြည်တွင်းအနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတကာ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း မဟုတ်သည့် အနုညာတ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုဆိုသည်။

(ဈ) **နိုင်ငံတကာအနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ -

(၁) အနုညာတသဘောတူညီချက်ကို ပြုလုပ်စဉ်အခါက ထိုသဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးဦး၏ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး လုပ်ငန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ တစ်ပါး အခြားနိုင်ငံတစ်ခုခု၌ တည်ရှိပါက

သို့မဟုတ်

(၂) အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသောနေရာ သို့မဟုတ် အနုညာတသဘောတူညီချက်နှင့်အညီ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ပြုလုပ်မည့်နေရာသည် သဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သူတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တည်ရှိရာနိုင်ငံ၏ပြင်ပတွင် တည်ရှိပါက

သို့မဟုတ်

(၃) ကူးသန်းရောင်းဝယ် ဆက်ဆံမှုပြုသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များအနက် အဓိကတာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန်နေရာ သို့မဟုတ် အငြင်းပွားသည့် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ဆက်စပ်နေသည့်နေရာသည် သဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သူတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တည်ရှိရာနိုင်ငံ၏ပြင်ပတွင် တည်ရှိပါက

သို့မဟုတ်

(၄) အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါ အကြောင်းအရာသည် တစ်နိုင်ငံထက်ပိုသော နိုင်ငံများနှင့်ဆက်စပ်နေကြောင်း အနုညာတ သဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သူများက အတိအလင်းသဘောတူညီကြခြင်းဖြစ်ပါက- အဆိုပါအနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် နိုင်ငံတကာ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုဆိုသည်။

ရှင်းလင်းချက်။

(၁) အငြင်းပွားသူတစ်ဦး၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တည်ရှိရာနေရာသည် တစ်ခုထက် ပို၍ရှိနေလျှင် အနုညာတသဘောတူညီချက် ပြုလုပ်သည့်နေရာနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ဆက်စပ်သည့်နေရာသည် အငြင်းပွားသူ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တည်ရှိရာနေရာ ဖြစ်သည်။

(၂) အငြင်းပွားသူတစ်ဦးတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့်နေရာ မရှိပါက ၎င်းအမြဲ နေထိုင်ရာနေရာသည် အငြင်းပွားသူ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တည်ရှိရာနေရာဖြစ်သည်။

(ည) **နယူးယောက်ကွန်ဗင်းရှင်း** ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ သံတမန်ညီလာခံက ၁၀-၆-၁၉၅၈ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်မြို့၌ ချမှတ်ခဲ့သော နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် များကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းကိုဆိုသည်။

(ဋ) **နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်** ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်မှအပ နယူးယောက် ကွန်ဗင်းရှင်းဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နယ်မြေဒေသအတွင်း အနုညာတသဘောတူညီချက် အရ ပြုလုပ်သော အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဆိုသည်။

(ဌ) **အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်နေရာ** ဆိုသည်မှာ အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါ အငြင်းပွားသူများကဖြစ်စေ၊ အငြင်းပွားသူများက အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်က ဖြစ်စေ၊ အနုညာတခုံရုံးကဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အနုညာတအဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ သတ်မှတ် ထားသည့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ကိစ္စရပ်များကို တရားဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နေရာကိုဆိုသည်။

(ဍ) **အငြင်းပွားသူ** ဆိုသည်မှာ အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်ချုပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ်ဝင်ကို ဆိုသည်။

(ဎ) **တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်** ဆိုသည်မှာ ကွယ်လွန်သူ၏ပစ္စည်းများအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ပါဝင်လာသူကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ကွယ်လွန်သူ၏ ပစ္စည်းတွင်ကြားဝင် ဆောင်ရွက်သူ ပါဝင်သည့်အပြင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက

ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်သည့်အခါ ယင်းအငြင်းပွားသူ ကွယ်လွန်လျှင် ပစ္စည်းကိုဆက်ခံရရှိမည့်သူလည်း ပါဝင်သည်။

အခန်း(၂)

ရည်ရွယ်ချက်

၄။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) ပြည်တွင်းစီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများနှင့် နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုတို့ကို မျှတစွာနှင့်ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ရန်၊

(ခ) အငြင်းပွားမှုများကို အနုညာတနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံခြားအနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဂ) အငြင်းပွားမှု ပြဿနာများကို အနုညာတနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို အားပေးရန်။

အခန်း (၃)

ယေဘုယျပြဋ္ဌာန်းချက်များ

စာဖြင့်အကြောင်းကြားမှုကို လက်ခံခြင်း

၅။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူထားခြင်းမရှိလျှင် -

(၁) လိပ်စာရှင်ကိုယ်တိုင်ထံဖြစ်စေ၊ လိပ်စာရှင်၏ လုပ်ငန်းတည်ရှိသည့်နေရာသို့ ဖြစ်စေ၊ အမြဲနေထိုင်သည့်နေရာ သို့မဟုတ် စာတိုက်လိပ်စာသို့ဖြစ်စေ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့လျှင် ထိုသို့ပေးပို့သည့်နေ့တွင် စာဖြင့်အကြောင်းကြားမှုကို လက်ခံရရှိပြီး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၂) သင့်လျော်သောစုံစမ်းမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက် ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည့် နေရာများထဲမှ မည်သည့်နေရာတစ်ခုကိုမျှ ရှာဖွေမတွေ့ရှိနိုင်လျှင် မှတ်ပုံတင်စာဖြင့် သို့မဟုတ် ပေးပို့ကြောင်း အထောက်အထားမှတ်တမ်းဖြစ်စေမည့် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် နောက်ဆုံးသိရှိရသော လိပ်စာရှင်၏ လုပ်ငန်းတည်ရှိသည့် နေရာသို့ဖြစ်စေ၊ အမြဲနေထိုင်သည့် နေရာသို့ဖြစ်စေ၊ စာတိုက်လိပ်စာသို့ဖြစ်စေ အကြောင်းကြားစာပေးပို့လျှင် ထိုသို့ပေးပို့သည့်နေ့တွင် စာဖြင့်အကြောင်းကြားမှုကို လက်ခံရရှိပြီး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) သည် တရားရုံးရှိ မှုခင်းဆောင်ရွက်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စာဖြင့်အကြောင်း ကြားမှုများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

ကန့်ကွက်ခြင်းနှင့်ကန့်ကွက်ပိုင်ခွင့်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း

၆။ (က) အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေစဉ် သို့မဟုတ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေစဉ် အောက်ပါကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချက်ချင်းကန့်ကွက်ရမည် သို့မဟုတ် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်အရဖြစ်စေ၊ အနုညာတသဘောတူညီချက်အရဖြစ်စေ၊ အနုညာတခုံရုံးကဖြစ်စေ ကန့်ကွက်ရန် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို သတ်မှတ်ထားလျှင် ထိုကာလအတွင်း ကန့်ကွက်ရမည်-

(၁) အနုညာတခုံရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း၊

(၂) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုမရှိခြင်း၊

(၃) အနုညာတသဘောတူညီချက် သို့မဟုတ် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊

(၄) နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အနုညာတခုံရုံး သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ထိခိုက်စေခြင်း။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုဘဲ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျှင် ကန့်ကွက်ပိုင်ခွင့်ကို စွန့်လွှတ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

တရားရုံးကကြားဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုကန့်သတ်ခြင်း

၇။ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရမည့်အကြောင်းကိစ္စများ၌ ဤဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်းမှတစ်ပါး မည်သည့်တရားရုံးကမျှ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိစေရ။

စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာအကူအညီရယူခြင်း

၈။ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်လွယ်ကူစေရန် အငြင်းပွားသူများသည် သို့မဟုတ် အငြင်းပွားသူများ၏ သဘောတူညီချက်အရ အနုညာတခုံရုံးသည် သင့်လျော်သောအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အကူအညီရရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း (၄)

အနုညာတသဘောတူညီချက်

၉။ (က) အနုညာတသဘောတူညီချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် ဖော်ပြထားသည့် စာဖြင့်ရေးသားထားသော သဘောတူညီချက်ဆိုရာတွင် -

(၁) အနုညာတသဘောတူညီချက်တစ်ရပ်တွင် အငြင်းပွားသူများက လက်မှတ်ရေးထိုးထားလျှင် ထိုသဘောတူညီချက်သည် စာဖြင့်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၂) အီလက်ထရောနစ် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ချက်ပါ သတင်းအချက်အလက်ကို နောက်ဆက်တွဲ အကိုးအကားအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်လျှင် အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သော အနုညာတသဘောတူညီချက်သည် စာဖြင့်ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၃) တောင်းဆိုလွှာတွင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက အနုညာတသဘောတူညီချက်ရှိကြောင်း အဆိုပြု၍ ချေပလွှာတွင် တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူကငြင်းဆိုခြင်းမရှိသော ဖော်ပြချက်များ ပါရှိလျှင် ထိုအနုညာတသဘောတူညီချက်သည် စာဖြင့်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(ခ) အနုညာတသဘောတူညီချက်ကို ပဋိညာဉ်တွင်ပါရှိသည့် အနုညာတသဘောတူညီချက် စာပိုဒ်ပုံစံနှင့်ဖြစ်စေ၊ သီးခြားသဘောတူညီချက်ပုံစံနှင့်ဖြစ်စေ ဖော်ပြနိုင်သည်။

အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူစေရန်အတွက် လွှဲအပ်ခြင်းနှင့်တရားရုံးရှိအမှုကို ဆိုင်းငံ့ခြင်း

၁၀။ (က) အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါ အကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံး၌ တရားစွဲဆိုထားသည့်အခါ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက အငြင်းပွားသည့် အဓိကအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာဖြင့်ရေးသားတင်ပြချက် တစ်စုံတစ်ရာ စတင်တင်သွင်းသည့် အချိန်ထက် နောက်မကျစေဘဲ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ခံယူစေရေးအတွက် လွှဲအပ်ပေးရန်တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားရာတွင် တရားရုံးသည် အနုညာတသဘောတူညီချက် ပျက်ပြယ်ကြောင်း၊ အကျိုးမသက်ရောက်ကြောင်း သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း မတွေ့ရှိပါက အငြင်းပွားသူများအား အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူစေရန် လွှဲအပ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လွှဲအပ်ပြီးနောက် တရားရုံးတွင် အငြင်းပွားပြဿနာသည် မပြီးမပြတ် ရှိစေကာမူ အနုညာတခုံရုံးက အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည် သို့မဟုတ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

(ဂ) တရားရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူရန် လွှဲအပ်ခြင်းကိုငြင်းပယ်ပါက တရားစွဲဆိုဆောင်ရွက်မှုမပြုလုပ်မီက အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် မည်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကမျှ တရားစွဲဆိုဆောင်ရွက်မှု၌ အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိစေရ။

(ဃ) တရားရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူရန် လွှဲအပ်ခဲ့ပါက တရားရုံးရှိ တရားစွဲဆိုဆောင်ရွက်မှုများကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

(င) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားရာတွင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူရန် လွှဲအပ်သည့် တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်ရောက်ခွင့် မရှိစေရ။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားရာတွင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူရန် လွှဲအပ်ခြင်းကို ငြင်းဆိုသည့် တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်နိုင်သည်။

အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင်တရားရုံး၏ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်အာဏာများ

၁၁။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားလာပါက တရားရုံးသည် မိမိရုံးရှိအမှုကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ခွင့်အာဏာ ရှိစေရမည် -

(၁) သက်သေခံချက်များကိုရယူခြင်း၊

(၂) သက်သေခံတစ်ရပ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊

(၃) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပါ အငြင်းပွားမှုတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အငြင်းပွားမှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် ဆက်နွယ်သော ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ချမှတ်ခြင်း၊

(၄) အငြင်းပွားသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို စစ်ဆေးခြင်း၊ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းရယူခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်သိမ်းဆည်းခြင်း၊

(၅) အငြင်းပွားသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နမူနာရယူခြင်း၊ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း သို့မဟုတ် လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုပြုလုပ်ခြင်း၊

(၆) အဆိုပါကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် ပါဝင်သည့် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦး ပိုင်ဆိုင်သော သို့မဟုတ် ထိုသူ၏ ထိန်းသိမ်းမှုအောက်၌ ရှိသော ဥပစာတစ်ခုခုအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုခြင်း၊

(၇) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပါအဓိကကျသည့်အငြင်းပွားပစ္စည်း တစ်ခုခုကိုရောင်းချခြင်း၊

(၈) ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ခြင်း သို့မဟုတ် ပစ္စည်းထိန်းခန့်ထားခြင်း။

(ခ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် ကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စသည် အဆောတလျင် ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စဖြစ်ပါက အငြင်းပွားသူတစ်ဦး၏ လျှောက်ထားချက်အရ တရားရုံးသည် သက်သေခံချက်များ သို့မဟုတ် စပ်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည့်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

(ဂ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် ကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စသည် အဆောတလျင် ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စ မဟုတ်ပါက တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူများနှင့် အနုညာတခုံရုံးတို့ထံ အကြောင်းကြားစာပေးပို့ပြီး အနုညာတခုံရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်အရဖြစ်စေ၊ တစ်ဘက်အငြင်းပွား

သူများ၏ စာဖြင့်ရေးသား သဘောတူညီချက်အရဖြစ်စေ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် ပါဝင်သည့် အငြင်းပွားသူတစ်ဦး၏ လျှောက်ထားချက်အရ တရားရုံးသည် အဆိုပါ ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) အငြင်းပွားသူများက လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်ကဖြစ်စေ၊ အနုညာတခုံရုံးကဖြစ်စေ၊ အနုညာတအဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိသော ကိစ္စရပ်များ သို့မဟုတ် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိသော ကိစ္စရပ်များကိုသာ တရားရုံးကဆောင်ရွက်ရမည်။

(င) ဤပုဒ်မအရချမှတ်သော တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည်။

(စ) အငြင်းပွားအကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ခွင့်အာဏာရှိသော အနုညာတ ခုံရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တရားရုံးက ချမှတ်ထားသော အမိန့်နှင့်ဆက်စပ်နေသည့် အမိန့်ကို ချမှတ်သည့်အခါ တရားရုံး၏ အမိန့်တစ်ရပ်လုံး သို့မဟုတ် အမိန့်၏ တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းသည် ရပ်စဲစေရမည်။

အခန်း (၅)

အနုညာတခုံရုံး ဖွဲ့စည်းခြင်း

ခုံသမာဓိဦးရေ

၁၂။ (က) အငြင်းပွားသူများသည် ခုံသမာဓိဦးရေကို လွတ်လပ်စွာသတ်မှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ခုံသမာဓိဦးရေမှာ တစ်ဦးထက်ပိုလျှင် စုံဂဏန်းမဖြစ်စေရ။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က) တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ခုံသမာဓိဦးရေကို သတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် တစ်ဦး တည်းသော ခုံသမာဓိဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

ခုံသမာဓိများ ခန့်ထားခြင်း

၁၃။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် မည်သည့် နိုင်ငံသား မဆို ခုံသမာဓိအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (ဃ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အထောက်အထားပြု၍ အငြင်းပွားသူများသည် ခုံသမာဓိ တစ်ဦး သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိများကိုခန့်ထားရန် နည်းလမ်းအား လွတ်လပ်စွာ သဘောတူ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ဂ) အငြင်းပွားသူများက ခုံသမာဓိခန့်ထားရန် နည်းလမ်းကို သဘောတူသတ်မှတ်ထားလျှင် အဆိုပါ နည်းလမ်းအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက ပျက်ကွက်လျှင် ဖြစ်စေ၊ အငြင်းပွားသူများ သို့မဟုတ် ခန့်ထားခံရသောခုံသမာဓိနှစ်ဦးက တတိယခုံသမာဓိ ခန့်ထားရန် ပျက်ကွက်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ယုံမှတ်အပ်နှံခံရသော တတိယပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းက ဆောင်ရွက်ရန်ပျက်ကွက်ပြီး အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် ခုံသမာဓိ ခန့်ထားရန် အခြားနည်းလမ်းကိုလည်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ အငြင်းပွားသူ

တစ်ဦးသည် ခုံသမာဓိခန့်ထားပေးရန် တရားသူကြီးချုပ် သို့မဟုတ် ၎င်းက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းထံ လျှောက်ထားတောင်းဆိုနိုင်သည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ခုံသမာဓိကို နှစ်ဘက်သဘောတူ သတ်မှတ်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင်-

(၁) ခုံသမာဓိ သုံးဦးပါဝင်သော အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးစီက ခုံသမာဓိတစ်ဦးစီ ခန့်ထားရမည်။ ထိုသို့ ခန့်ထားခံရသော ခုံသမာဓိ နှစ်ဦးသည် တတိယခုံသမာဓိ တစ်ဦးကိုခန့်ထားရမည်။ တတိယ ခုံသမာဓိသည် ခုံသမာဓိ နာယကအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် တစ်ဘက် အငြင်းပွားသူထံမှ ခုံသမာဓိခန့်ထားရန် တောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ခုံသမာဓိတစ်ဦးကို ခန့်ထားနိုင်ခြင်းမရှိလျှင် သို့မဟုတ် ခန့်ထားခံရသော ခုံသမာဓိ နှစ်ဦးသည် ၎င်းတို့ ခန့်ထားခံရသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ခုံသမာဓိ နာယကကို ခန့်ထားနိုင်ခြင်းမရှိလျှင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက လျှောက်ထားတောင်းဆိုပါက တရားသူကြီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ၎င်းက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ ခုံသမာဓိခန့်ထားခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) တစ်ဦးတည်းသော ခုံသမာဓိဖြင့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ တစ်ဘက် အငြင်းပွားသူထံမှ ခုံသမာဓိခန့်ထားရန် တောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အငြင်းပွားသူများက တစ်ဦးတည်းသော ခုံသမာဓိကို ခန့်ထားနိုင်ခြင်းမရှိ၍ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက လျှောက်ထားပါက တရားသူကြီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ၎င်းက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ တစ်ဦးတည်းသော ခုံသမာဓိခန့်ထားခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(င) တရားသူကြီးချုပ် သို့မဟုတ် ၎င်းကရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် ခုံသမာဓိခန့်ထားရာ၌ အငြင်းပွားသူများ၏ သဘောတူညီချက်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ခုံသမာဓိတစ်ဦးတွင်ရှိရမည့် အရည်အချင်းများနှင့် လွတ်လပ်၍ ဘက်လိုက်မှု မရှိသော ခုံသမာဓိတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သေချာစေရန်လိုအပ်သည့်အချက်များကို အလေးထား စဉ်းစားရမည်။

(စ) တရားသူကြီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ၎င်းက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) နှင့် (ဃ) တို့အရ အပ်နှင်းထားသော ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(ဆ) တရားသူကြီးချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ၎င်းက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ နိုင်ငံတကာ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် တစ်ဦးတည်းသော

ခုံသမာဓိ သို့မဟုတ် တတိယခုံသမာဓိတစ်ဦး ခန့်ထားရာတွင် အငြင်းပွားသူများမှာ မတူညီသောနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံသားများဖြစ်နေလျှင် အငြင်းပွားသူများ၏ နိုင်ငံသားမှအပ အခြားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားကို ခုံသမာဓိအဖြစ် ခန့်ထားနိုင်သည်။

(ဇ) ပုဒ်မခွဲ (ဂ) သို့မဟုတ် (ဃ) အရ အပ်နှင်းထားသော ကိစ္စရပ်များအပေါ် တရားသူကြီးချုပ်က သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းက သော်လည်းကောင်း ချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် အယူခံဝင်ရောက်ခွင့် မရှိစေရ။

ရှင်းလင်းချက်။ ဤပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသော တရားသူကြီးချုပ်ဆိုရာတွင် ပြည်တွင်း အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်ပါက စီရင်ပိုင်ခွင့်ဒေသရှိ တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်တရားသူကြီးချုပ်ကို ရည်ညွှန်းပြီး နိုင်ငံတကာ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ခုံသမာဓိကို ကန့်ကွက်ရန် အကြောင်းပြချက်များ

၁၄။ (က) ခုံသမာဓိအဖြစ်ခန့်ထားရန် ဆက်သွယ်ခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏လွတ်လပ်မှု၊ ဘက်မလိုက်မှု တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သည့် သံသယများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော အခြေအနေများကို စာဖြင့်ရေးသား၍ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သံသယများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော အခြေအနေများကို အငြင်းပွားသူများအား အသိပေးအကြောင်းမကြားခဲ့လျှင် ခုံသမာဓိတစ်ဦးသည် ခန့်ထားခံရသည့်အချိန်မှစ၍ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေများရှိကြောင်း အငြင်းပွားသူများအား နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်။

(ဂ) အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လျှင် ခုံသမာဓိတစ်ဦးကို ကန့်ကွက်နိုင်သည် -

(၁) ခုံသမာဓိ၏ လွတ်လပ်မှု သို့မဟုတ် ဘက်မလိုက်မှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သည့် သံသယဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ရှိခြင်း၊

(၂) ခုံသမာဓိ၌ အငြင်းပွားသူများက သဘောတူသတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အချင်းများ မရှိခြင်း။

(ဃ) အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် မိမိခန့်ထားသည့် ခုံသမာဓိ သို့မဟုတ် ခန့်ထားရာတွင် မိမိပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ခုံသမာဓိကို ထိုသို့ခန့်ထားပြီးနောက်မှ သိရှိလာသော အကြောင်းပြချက်များအတွက်သာ ကန့်ကွက်နိုင်သည်။

ကန့်ကွက်ရန်နည်းလမ်း

၁၅။ (က) အငြင်းပွားသူများသည် ခုံသမာဓိတစ်ဦးအား ကန့်ကွက်ရန် နည်းလမ်းကို လွတ်လပ်စွာ သဘောတူ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် ခုံသမာဓိခန့်ထားခြင်းကို ကန့်ကွက်လိုသော အငြင်းပွားသူသည် ကန့်ကွက်မှုအတွက် အကြောင်းပြချက်များကို စာဖြင့်ရေးသား၍ အနုညာတခုံရုံးဖွဲ့စည်းသည်ကို သိရှိပြီး သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် ဖော်ပြထားသော အခြေအနေများကိုသိရှိပြီး ၁၅ ရက်အတွင်း အနုညာတခုံရုံးသို့ ပေးပို့၍ ကန့်ကွက်ရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ကန့်ကွက်ခံရသော ခုံသမာဓိက ရာထူးမှနုတ်ထွက်ခြင်းမရှိလျှင် သို့မဟုတ် တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူက ကန့်ကွက်ချက်ကို သဘောတူညီခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် ကန့်ကွက်ချက်အပေါ် ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(ဃ) အငြင်းပွားသူများက သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းအရ ကန့်ကွက်ခြင်း မအောင်မြင်လျှင် သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ နည်းလမ်းအရ ကန့်ကွက်ခြင်းအပေါ် အနုညာတခုံရုံးက ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ကန့်ကွက်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်လျှင် ကန့်ကွက်လိုသည့် အငြင်းပွားသူက ကန့်ကွက်ချက်ကို ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်သည့်နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ကန့်ကွက်ချက်အပေါ် ဆုံးဖြတ်ပေးရန် တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(င) ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ တရားရုံး၌ လျှောက်ထားမှုသည် မပြီးမပြတ်ရှိစေကာမူ အနုညာတခုံရုံးသည် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည်။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ လျှောက်ထားရာတွင် တရားရုံးက အနုညာတခုံရုံး၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုပယ်ဖျက်လျှင် ကန့်ကွက်ခံရသော ခုံသမာဓိအနေဖြင့် အခကြေးငွေတစ်စုံတစ်ရာ ရထိုက်ခွင့်ရှိမရှိကို တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည်။

ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရပ်စဲခြင်းနှင့်အစားထိုးခန့်ထားခြင်း

၁၆။ (က) အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လျှင် ခုံသမာဓိတစ်ဦး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သည် ရပ်စဲစေရမည် -

(၁) ခုံသမာဓိတစ်ဦးသည် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို တရားဝင် သို့မဟုတ် အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်း သို့မဟုတ် အခြားအကြောင်းပြချက်များကြောင့် ၎င်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်း၊

(၂) ခုံသမာဓိတစ်ဦးသည် ရာထူးမှနုတ်ထွက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားသူများက ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရပ်စဲရန်သဘောတူညီကြခြင်း။

(ခ) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိပါက ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) ပါ အကြောင်းပြချက် တစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှု ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေလျှင် ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရပ်စဲရန်ကိစ္စအပေါ် ဆုံးဖြတ်ပေးရန် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရတရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ခုံသမာဓိ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရပ်စဲရန် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးကချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ခုံသမာဓိတစ်ဦးသည် ရာထူးမှနုတ်ထွက်လျှင် သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုရပ်စဲရန် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက သဘောတူလျှင် ထိုသို့နုတ်ထွက်သည် သို့မဟုတ် ရပ်စဲသည်ဆိုသည့် အချက်ကြောင့် ပုဒ်မခွဲ(က)၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) ၌ ရည်ညွှန်းသော အကြောင်းပြချက်များ တရားဝင်ကြောင်း လက်ခံရာရောက်သည်ဟု မမှတ်ယူရ။

၁၇။ (က) ပုဒ်မ ၁၅ နှင့် ၁၆ တို့တွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းများအရဖြစ်စေ၊ အခြားအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ခုံသမာဓိက ရာထူးမှနုတ်ထွက်သောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အငြင်းပွားသူများ၏ သဘောတူညီချက်အရ ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုရုပ်သိမ်းသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရပ်စဲစေသည့် အခြားအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့်ဖြစ်စေ ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရပ်စဲသွားလျှင် ထိုခုံသမာဓိကိုခန့်အပ်စဉ်က နည်းလမ်းအတိုင်း ခုံသမာဓိ အသစ်တစ်ဦးကို အစားထိုးခန့်ထားရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ခုံသမာဓိအသစ်တစ်ဦးကို အစားထိုးခန့်ထားသည့်အခါ အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် မိမိ၏ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ယခင်စစ်ဆေးကြားနာမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးကြားနာလိုက ပြန်လည် စစ်ဆေးကြားနာနိုင်သည်။

(ဂ) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူညီထားခြင်းမရှိပါက ဤပုဒ်မအရ ခုံသမာဓိ အသစ်တစ်ဦး အစားထိုးခန့်ထားခြင်းမပြုမီက ချမှတ်ခဲ့သော အနုညာတခုံရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အနုညာတခုံရုံးကို ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းသည်ဆိုသည့် အကြောင်းကြောင့် တရားမဝင်မဖြစ်စေရ။

အခန်း (၆)

အနုညာတခုံရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်

အနုညာတခုံရုံး၌စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ အနုညာတခုံရုံးကဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်

၁၈။ (က) အငြင်းပွားသူတို့က အခြားနည်း သဘောတူထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတသဘောတူညီချက်တစ်ရပ် တည်ရှိမှုနှင့် တရားဝင်မှုအပေါ် ကန့်ကွက်ချက်များ အပါအဝင် အနုညာတခုံရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် -

(၁) ပဋိညာဉ်ပါ အနုညာတသဘောတူညီမှုစာပိုဒ်ကို အခြားစည်းကမ်းချက်များမှ သီးခြားလွတ်လပ်သော သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ယူဆရမည်။

(၂) အနုညာတခုံရုံးက ပဋိညာဉ်သည် ပျက်ပြယ်ကြောင်းဆုံးဖြတ်လိုက်သည့် အတွက်ကြောင့် ထိုပဋိညာဉ်ပါ အနုညာတသဘောတူညီမှုစာပိုဒ်သည် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိစေရ။

(ခ) အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် အနုညာတခုံရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း လျှောက်ထားမှုကို ချေပလွှာတင်သွင်းသည့်နေ့ထက် နောက်မကျစေဘဲတင်ပြရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုအငြင်းပွားသူက ခုံသမာဓိကို ခန့်ထားခဲ့သည် သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိခန့်ထားရာတွင် သဘောတူခဲ့သည် ဟူသည့် အကြောင်းကြောင့် ထိုသူ၏လျှောက်ထားမှုကို ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုရ။

(ဂ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း အနုညာတခုံရုံးသည် ၎င်း၏လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ကျော်လွန်လုပ်ကိုင်ကြောင်း စွပ်စွဲသည့်အကြောင်းအရာများ ပေါ်ပေါက်လျှင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက ချက်ချင်းလျှောက်ထားရမည်။

(ဃ) အနုညာတခုံရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့အရ လျှောက်ထားမှုများတွင် နောက်ကျမှတင်သွင်းသော လျှောက်ထားချက်ကို လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အကြောင်းများရှိပါက လက်ခံဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(င) အနုညာတခုံရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့အရ လျှောက်ထားချက်များအပေါ် ပဏာမငြင်းချက်ကဲ့သို့ဖြစ်စေ၊ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကဲ့သို့ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ အနုညာတခုံရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မရှိကြောင်းဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျေနပ်မှုမရှိသော အငြင်းပွားသူသည် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၁)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၂) နှင့် ပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) တို့အရ တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည်။

(စ) တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားချက်မှာ မပြီးမပြတ်ရှိစေကာမူ အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် အနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလည်း ချမှတ်ရမည်။

ကြားဖြတ်အမိန့်များချမှတ်ရန် အနုညာတခုံရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့်

၁၉။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ဖော်ပြပါ ကိစ္စရပ်များအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များ ချမှတ်ခွင့်ရှိသည် -

(၁) ကုန်ကျစရိတ်အတွက် အာမခံငွေတောင်းခံခြင်း၊

(၂) စာရွက်စာတမ်းများကို ထုတ်ဖော်ပြသစေခြင်း သို့မဟုတ် စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း၊

(၃) သက်သေခံချက်ကို ကျမ်းကျိန်လွှာဖြင့် တင်ပြစေခြင်း၊

(၄) အငြင်းပွားသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ယာယီထိန်းသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ရောင်းချခြင်း၊

(၅) အငြင်းပွားသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နမူနာရယူခြင်း၊ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း သို့မဟုတ် လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုပြုလုပ်ခြင်း၊

(၆) သက်သေခံတစ်ရပ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ယာယီထိန်းသိမ်းထားခြင်း၊

(၇) အငြင်းပွားသည့် ငွေပမာဏအတွက် အာမခံငွေတောင်းခံခြင်း၊

(၈) ယာယီတားဝရမ်းထုတ်ဆင့်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်မှုများပြုခြင်း။

(ခ) အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူများနှင့် သက်သေများအား ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုစေနိုင်သည်။

(ဂ) အနုညာတခုံရုံးက သင့်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း သက်သေစစ်မေးခြင်း အစီအစဉ်ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ဃ) အနုညာတခုံရုံးသည် အောက်ဖော်ပြပါအကြောင်းဖြင့် ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) တွင် ရည်ညွှန်းသော ကုန်ကျစရိတ်အတွက် အာမခံငွေကို လျှောက်ထားသူက ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုရ -

(၁) လျှောက်ထားသူသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြင်ပတွင် နေထိုင်သူ ဖြစ်ခြင်း၊

(၂) လျှောက်ထားသူသည် အခြားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဥပဒေအရဖွဲ့စည်းသော ကော်ပိုရေးရှင်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ခြင်း။

(င) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း ချမှတ်သော အနုညာတခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို ပုဒ်မ ၃၁ အရ တရားရုံးက အတည်ပြု ဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

ခုံသမာဓိ၏ကင်းလွတ်ခွင့်များ

၂၀။ ခုံသမာဓိတစ်ဦးသည် ခုံသမာဓိအဖြစ် တာဝန်ဝတ္တရားများကိုဆောင်ရွက်စဉ် ၎င်း၏ဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်မှုသည် ထိုက်သင့်သောသတိပြုခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါက ထိုသို့ဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်မှုအပေါ် တာဝန်မရှိစေရ။

အခန်း (၇)

အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခြင်း

အငြင်းပွားသူများအား ညီတူညီမျှဆက်ဆံခြင်း

၂၁။ အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူများကို ညီတူညီမျှ ဆက်ဆံရမည့်အပြင် အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြရန် အခွင့်အရေး အပြည့်အဝပေးရမည်။

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း

၂၂။ (က) အငြင်းပွားသူများသည် အနုညာတခုံရုံးက အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုက်နာရမည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ လွတ်လပ်စွာ သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အထောက်အထားပြု၍ သင့်သည်ထင်မြင်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ဂ) အနုညာတခုံရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်သေခံချက်တစ်ရပ်၏ သက်သေခံဝင်မှု၊ စပ်ဆိုင်မှု၊ အရေးပါမှုနှင့် အလေးသာမှု တို့ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာနေရာ

၂၃။ (က) အငြင်းပွားသူများသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာနေရာကို လွတ်လပ်စွာ သဘောတူ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူတို့အတွက် အဆင်ပြေမှုအပါအဝင် အမှု၏အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အလေးဂရုပြုလျက် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာနေရာကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့တွင် အနုညာတ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်နေရာကို သတ်မှတ်ထားစေကာမူ အနုညာတခုံရုံးသည် ခုံသမာဓိများအချင်းချင်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်ရန် သက်သေများ၊ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် အငြင်းပွားသူများကို စစ်ဆေးကြားနာနိုင်ရန် သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းများ၊ ကုန်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်း မရှိလျှင် သင့်လျော်ရာဒေသတစ်ခုခုတွင် တွေ့ဆုံဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းစတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၄။ အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် တောင်းဆိုခြင်းခံရသူက ထိုအငြင်းပွားမှုကို အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် အတွက် လွှဲအပ်ရန် တောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ စတင်သည်။

ဘာသာစကား

၂၅။ (က) အငြင်းပွားသူများသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် ဘာသာစကား သို့မဟုတ် ဘာသာစကားများကို လွတ်လပ်စွာ သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အငြင်းပွားသူများက သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အသုံးပြုရမည့် ဘာသာစကား သို့မဟုတ် ဘာသာစကားများကို အနုညာတခုံရုံးက သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သဘောတူညီချက် သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ သတ်မှတ်ချက်တွင် အခြားနည်း သီးခြားဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါက ထိုသဘောတူညီချက်နှင့် သတ်မှတ်ချက်သည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦး၏ စာဖြင့်ရေးသားဖော်ပြချက်၊ အနုညာတခုံရုံး၏ စစ်ဆေးကြားနာချက်၊ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် စာဖြင့် အခြားဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ချက်တို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။

(ဃ) အနုညာတခုံရုံးသည် စာတမ်းအမှတ်အသား သက်သေခံချက်တစ်ရပ်အား အငြင်းပွားသူများက သဘောတူသတ်မှတ်ထားသည့် သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံးက သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ဘာသာစကား သို့မဟုတ် ဘာသာစကားများဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုချက်ကို မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပူးတွဲတင်သွင်းစေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

တောင်းဆိုလွှာနှင့် ချေပလွှာတွင် ဖော်ပြပါရှိရမည့်အချက်များ

၂၆။ (က) အငြင်းပွားသူများသည် တောင်းဆိုလွှာနှင့် ချေပလွှာတို့တွင် ဖော်ပြရန် လိုအပ်သည့်အချက်များကို သဘောတူသတ်မှတ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ သဘောတူသတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပါက တောင်းဆိုသူသည် အငြင်းပွားသည့်အချက်၊ တောင်းဆိုမှုကို ထောက်ခံသည့်အချက်နှင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့် သို့မဟုတ် ကုစားခွင့်တို့ကို တောင်းဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြရမည့်အပြင် တောင်းဆိုခြင်းခံရသူကလည်း အဆိုပါအချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခုခံချေပချက်တို့ကို ချေပလွှာတွင်ဖော်ပြရမည်။ အဆိုပါ တောင်းဆိုလွှာနှင့် ချေပလွှာကို အငြင်းပွားသူများက သဘောတူသတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံးက သတ်မှတ်ပေးသည့် ကာလအတွင်း အနုညာတခုံရုံးသို့ တင်သွင်းရမည်။

(ခ) အငြင်းပွားသူများသည် ၎င်းတို့၏ တောင်းဆိုလွှာ သို့မဟုတ် ချေပလွှာတို့နှင့်အတူ စပ်ဆိုင်သည်ဟု ယူဆသော စာတမ်းအမှတ်အသားများနှင့် အခြားသက်သေခံချက်များအားလုံးကို တင်သွင်းနိုင်သည် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့က တင်သွင်းမည့် စာတမ်းအမှတ်အသားများ သို့မဟုတ် အခြားသက်သေခံချက်များအတွက် ရည်ညွှန်းဖော်ပြချက်ကို ပူးတွဲတင်သွင်းနိုင်သည်။

(ဂ) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူညီထားခြင်း မရှိသည့်အပြင် အနုညာတခုံရုံးကလည်း အငြင်းပွားသူတို့၏ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး ပြင်ဆင်ချက် သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ချက်ကို ခွင့်ပြုရန်မသင့်ဟု ယူဆခြင်းမရှိလျှင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးသည် ၎င်း၏တောင်းဆိုလွှာ

သို့မဟုတ် ချေပလွှာကို အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း ပြင်ဆင်နိုင်သည် သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်နိုင်သည်။

ကြားနာခြင်းနှင့်စီရင်ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၇။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် နှုတ်ဖြင့်သက်သေခံချက် တင်ပြခြင်းနှင့် နှုတ်ဖြင့်လျှောက်လဲတင်ပြခြင်း၊ ကြားနာခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စာတမ်းအမှတ်အသားများနှင့် အခြားသက်သေခံချက်များအပေါ် အခြေပြု၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် အငြင်းပွားသူများက နှုတ်ဖြင့်စစ်ဆေးကြားနာမှုမပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက တောင်းဆိုပါက အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ သင့်လျော်သည့်အဆင့်တွင် နှုတ်ဖြင့်စစ်ဆေးကြားနာမှုကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) အနုညာတခုံရုံးသည် စစ်ဆေးကြားနာမည့်ကိစ္စနှင့် စာတမ်းအမှတ်အသားများ၊ ကုန်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်အတွက် အနုညာတခုံရုံးက တွေ့ဆုံဆောင်ရွက်မည့်ကိစ္စတို့ကို အငြင်းပွားသူများအား လုံလောက်သော အချိန်ပေး၍ ကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်။

(ဂ) အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက တင်သွင်းသော စာဖြင့်ရေးသားတင်ပြချက်များ၊ စာတမ်းအမှတ်အသားများ သို့မဟုတ် အခြားသတင်းအချက်အလက်များ သို့မဟုတ် လျှောက်ထားချက်များအားလုံးကို တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူထံ ပေးပို့အကြောင်းကြားရမည်။ ထို့ပြင် အနုညာတခုံရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် အားကိုးအားထားပြုသောကျွမ်းကျင်သူ၏ ထင်မြင်ချက် သို့မဟုတ် သက်သေခံစာတမ်းအမှတ်အသား မိတ္တူများကို အငြင်းပွားသူများထံ ပေးပို့အကြောင်းကြားရမည်။

အငြင်းပွားသူတစ်ဦး၏ပျက်ကွက်ခြင်း

၂၈။ အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်း မရှိသည့်အပြင် လုံလောက်သော အကြောင်းပြသနိုင်ခြင်းမရှိပါက -

(က) တောင်းဆိုသူက ၎င်း၏တောင်းဆိုလွှာကို ပုဒ်မ ၂၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့်အညီပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်လျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ရပ်စဲရမည်။

(ခ) တောင်းဆိုခံရသူက ၎င်း၏ခုခံချေပလွှာကို ပုဒ်မ ၂၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့်အညီ ပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်လျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုပျက်ကွက်မှုသည် တောင်းဆိုသူ၏ စွပ်စွဲချက်ကိုဝန်ခံရာ ရောက်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမပြုရ။

(ဂ) အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးသည် နှုတ်ဖြင့်စစ်ဆေးရာသို့ရောက်ရှိရန် ပျက်ကွက်လျှင် သို့မဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသား သက်သေခံချက်ကိုတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်လျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ အနုညာတခုံရုံးရှေ့မှောက်ရှိ သက်သေခံချက်များအရ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

အနုညာတခုံရုံးကကျွမ်းကျင်သူခန့်ထားခြင်း

၂၉။ အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် -

(က) ဆုံးဖြတ်ရန်ရှိသည့် သီးခြားအငြင်းပွား အကြောင်းအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အနုညာတခုံရုံးသို့ အစီရင်ခံတင်ပြစေရန် ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦး သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။

(ခ) စပ်ဆိုင်သောသတင်းအချက်အလက်ကို ကျွမ်းကျင်သူအား ပေးစေရန် သို့မဟုတ် စပ်ဆိုင်သော စာတမ်းအမှတ်အသား၊ ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်းကိုကျွမ်းကျင်သူက စစ်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် ထုတ်ဖော်ပြသစေရန် သို့မဟုတ် ကြည့်ရှုခွင့်ပြုစေရန် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးထံမှတောင်းဆိုနိုင်သည်။

(ဂ) ကျွမ်းကျင်သူ၏ နှုတ်ဖြင့် သို့မဟုတ် စာဖြင့် အစီရင်ခံတင်ပြပြီးနောက် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးကတောင်းဆိုပါက သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံးက လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက နှုတ်ဖြင့်စစ်ဆေးကြားနာမှုတွင် ကျွမ်းကျင်သူကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးကြားနာနိုင်သည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးကြားနာရာတွင် အငြင်းပွားသည့် အချက်များအပေါ် သက်သေခံရန်အတွက် အငြင်းပွားသူများသည် ကျွမ်းကျင်သူကိုမေးခွန်းများ မေးမြန်းခွင့်ရှိစေရမည့်အပြင် အငြင်းပွားသည့်အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေတင်ပြခွင့်ရှိစေရမည်။

သက်သေခံချက်ရယူရာတွင် တရားရုံး၏ အကူအညီတောင်းခံခြင်း

၃၀။ (က) အနုညာတခုံရုံးကဖြစ်စေ၊ အနုညာတခုံရုံး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ တရားရုံးကသက်သေခံချက် ရယူပေးရန်တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) လျှောက်လွှာတွင် အောက်ပါအချက်များကို အတိအကျဖော်ပြရမည် -

(၁) အငြင်းပွားသူများနှင့် ခုံသမာဓိများ၏ အမည်များ၊ နေရပ်လိပ်စာများ၊

(၂) တောင်းဆိုချက်နှင့်တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်၏ ယေဘုယျသဘောသဘာဝ၊

(၃) သက်သေအဖြစ် သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူသက်သေအဖြစ် ကြားနာရမည့်သူ၏ အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာနှင့် ရယူလိုသောသက်သေခံချက်၏ အဓိကအကြောင်းခြင်းရာ ဖော်ပြချက်၊

(၄) ထုတ်ဖော်ပြသရမည့် စာတမ်းအမှတ်အသား သို့မဟုတ် စစ်ဆေးရမည့်ပစ္စည်း၏ သရုပ်ဖော်ပြချက်နှင့် အမျိုးအစား။

(ဂ) တရားရုံးသည် ၎င်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအရ သက်သေခံချက်ရယူသည့် နည်းလမ်းနှင့်အညီ သက်သေခံချက်ကို ရယူပြီးနောက် ယင်းသက်သေခံချက်ကို အနုညာတခုံရုံးသို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့ကာ လျှောက်ထားချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ လျှောက်ထားချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်သည့်အခါ သက်သေများထံ အမိန့်ဆင့်စာထုတ်ဆင့်ခြင်းကို တရားရုံး၌ စစ်ဆေးသည့် တရားမမှုများတွင် အမိန့်ဆင့်စာထုတ်ဆင့်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အနုညာတခုံရုံး၏ ကြားဖြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တရားရုံးကအတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်း

၃၁။ (က) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်ပြင်ပ၌ဖြစ်စေ အနုညာတခုံရုံးကချမှတ်သည့် ကြားဖြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကဲ့သို့ တရားရုံးကအတည်ပြုဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်ပြင်ပ၌ပြုလုပ်သည့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် ကြားဖြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုရန် လျှောက်ထားသူသည် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်မှာ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ပြုလုပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် အမျိုးအစားအတိုင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားမပြနိုင်ပါက တရားရုံးသည် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုရန် ခွင့်ပြုခြင်း မပြုရ။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိပါက တရားရုံးသည် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တရားရုံးကအတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းအတွက် တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

ရှင်းလင်းချက်။ ဤပုဒ်မတွင် ရည်ညွှန်းသည့် ကြားဖြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ဆိုရာတွင် အနုညာတခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်လည်းပါဝင်သည်။

အခန်း (၈)

အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြီးဆုံးခြင်း

အငြင်းပွားပြဿနာအတွက်လိုက်နာရမည့်ဥပဒေ

၃၂။ (က) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရာနေရာသည် နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ဖြစ်သည့်အခါ-

(၁) ပြည်တွင်း အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် တင်သွင်းသောအငြင်းပွားမှုကို နိုင်ငံတော်၏သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲပြဋ္ဌာန်းဥပဒေနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(၂) နိုင်ငံတကာ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် -

(ကက) အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားမှုကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အငြင်းပွားသူများက သဘောတူရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသည့် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(ခခ) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ဥပဒေ သို့မဟုတ် ဥပဒေစနစ်သည် ထိုနိုင်ငံ၏ သက်ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းဥပဒေကို တိုက်ရိုက်ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထိုနိုင်ငံ၏ဥပဒေအချင်းချင်း ပဋိပက္ခဖြစ်မှုဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည် ဟု မှတ်ယူခြင်းမပြုရ။

(ဂဂ) အငြင်းပွားသူများက ပုဒ်မခွဲငယ်စိတ်(ကက) အရ ဥပဒေကိုရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင်အနုညာတခုံရုံးသည် မိမိခုံရုံးက လိုက်နာသင့်သည်ဟု ယူဆသောဥပဒေကို လက်ခံကျင့်သုံးနိုင်သည်။

(ခ) အငြင်းပွားသူများက အနုညာတခုံရုံးအား အတိအလင်းအခွင့်အာဏာပေးအပ်ခြင်းခံရပါက အနုညာတခုံရုံးသည် တရားမျှတမှု၊ သာတူညီမျှမှု၊ စိတ်ရင်းကောင်းထားမှုတို့ဖြင့် အငြင်းပွားမှုကို ဆုံးဖြတ်ပေးရမည်။

(ဂ) အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားမှုအားလုံးကို ပဋိညာဉ်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ပေးရမည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စများ၌ လိုက်နာရသော ကုန်သွယ်မှုဓလေ့ထုံးစံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။

အနုညာတခုံရုံးကဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

၃၃။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်း သဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် ခုံသမာဓိတစ်ဦးထက်ပို၍ ပါဝင်သော အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် အနုညာတခုံရုံးသည် ခုံသမာဓိအဖွဲ့ဝင်အများစုဆန္ဒအရဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် မည်သို့ပင် ဖော်ပြပါရှိစေကာမူ အငြင်းပွားသူများက သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံး၏ ခုံသမာဓိအဖွဲ့ဝင်အားလုံးက အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းလျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ခုံသမာဓိနာယကက အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည်။

သဘောတူပြေငြိမ်းခြင်း

၃၄။ (က) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း အငြင်းပွားသူများက အငြင်းပွားမှုကို သဘောတူပြေငြိမ်းကြလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုပြီးဆုံးစေရမည်။ ထို့အပြင် အငြင်းပွားသူများက တောင်းဆိုလျှင် သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံးက ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အငြင်းပွားသူများက သဘောတူညီသော စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း သဘောတူပြေငြိမ်းခြင်းကို အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ပုံစံဖြင့် ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ရမည်။

(ခ) အငြင်းပွားသူများက သဘောတူညီသော စည်းကမ်းချက်များအတိုင်းပြုလုပ်သည့် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပုဒ်မ ၃၅ နှင့် အညီပြုလုပ်ရမည်။ ယင်းကို အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ဟု ဖော်ပြရမည်။

(ဂ) အငြင်းပွားသူများက သဘောတူညီသည့် စည်းကမ်းချက်များအရ ပြုလုပ်သော အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်သည် အဓိကအငြင်းပွား အကြောင်းခြင်းရာအပေါ် ဆုံးဖြတ်သော အခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကဲ့သို့ တူညီသောအဆင့်အတန်းနှင့် တူညီသောအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်။

အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ပုံစံနှင့် ပါဝင်ရမည့်အချက်များ

၃၅။ (က) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို စာဖြင့်ရေးသားရမည့်အပြင် ခုံသမာဓိ သို့မဟုတ် ခုံသမာဓိများက လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါရည်ရွယ်ချက်အလို့ငှာ ခုံသမာဓိတစ်ဦးထက်ပို၍ပါဝင်သော အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် ခုံသမာဓိများထဲမှ အများစုကလက်မှတ်ရေးထိုးပါက ပြည့်စုံသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့ရာတွင် ခုံသမာဓိတစ်ဦးဦးက လက်မှတ်မရေးထိုးဘဲ ကျန်ရှိနေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းပြချက် ရေးသားဖော်ပြရမည်။

(ဂ) အငြင်းပွားသူများက ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အကြောင်းပြချက်များ ဖော်ပြရန်မလိုဟု သဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အငြင်းပွားသူများက သဘောတူညီသော စည်းကမ်းချက်များအရ ပြုလုပ်သော အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်မဟုတ်လျှင် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်များပါရှိရမည်။

(ဃ) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် နေ့စွဲနှင့် ပုဒ်မ ၂၃ နှင့်အညီ သတ်မှတ်ထားသည့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာနေရာကို ဖော်ပြရမည်။ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထိုနေရာတွင် ဆုံးဖြတ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(င) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ပြီးနောက် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်မိတ္တူမှန်တစ်စောင်စီကို အငြင်းပွားသူအသီးသီးထံ ပေးပို့ရမည်။

(စ) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် -

(၁) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို အနုညာတခုံရုံးကသတ်မှတ်ပေးရမည်။

(၂) အနုညာတခုံရုံးသည် ကုန်ကျစရိတ်ကို ရထိုက်ခွင့်ရှိသည့်အငြင်းပွားသူနှင့် ကုန်ကျစရိတ်ကိုပေးဆောင်ရမည့် အငြင်းပွားသူတို့၏ ကုန်ကျစရိတ်ပမာဏ၊ တွက်ချက်သည့်နည်းလမ်းနှင့် ပေးဆောင်ရမည့်နည်းလမ်း စသည်တို့ကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ပုဒ်မခွဲ (စ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၁) တွင် ဖော်ပြထားသော ကုန်ကျစရိတ်ဆိုသည်တွင် အောက်ပါကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ သင့်လျော်သည့် ကုန်ကျစရိတ်ငွေကိုဆိုလိုသည် -

(၁) ခုံသမာဓိနှင့် သက်သေများအတွက် အခကြေးငွေများနှင့်စရိတ်၊

(၂) ရှေ့နေအတွက် အခကြေးငွေများနှင့် စရိတ်၊

(၃) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်း၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအတွက်အခကြေးငွေများ၊

(၄) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တို့နှင့် ဆက်စပ်ကုန်ကျသည့် အခြားစရိတ်ငွေများ။

အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြီးဆုံးခြင်း

၃၆။ (က) အနုညာတခုံရုံးက အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အမိန့်ချမှတ်လျှင်ဖြစ်စေ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြီးဆုံးသည်။

(ခ) အနုညာတခုံရုံးသည် အောက်ပါအခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်လျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြီးဆုံးကြောင်း အမိန့်တစ်ရပ်ချမှတ်ရမည် -

(၁) တောင်းဆိုသူက ၎င်း၏တောင်းဆိုချက်ကို ရုပ်သိမ်းရာတွင် တောင်းဆိုခံရသူက ထိုသို့ရုပ်သိမ်းခြင်းကို ကန့်ကွက်ခွင့် မရှိသည့်အပြင် အငြင်းပွားမှုကို နောက်ဆုံးပြေငြိမ်းပြီးပြတ်ရာတွင် တောင်းဆိုခံရသူ၏ ဥပဒေအရ ရရှိနိုင်သောအကျိုးခံစားခွင့်ကို အနုညာတခုံရုံးက အသိအမှတ်ပြုထားမှုမရှိခြင်း၊

(၂) အငြင်းပွားသူများက အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြီးဆုံးရန် သဘောတူညီကြခြင်း၊

(၃) အခြားအကြောင်းပြချက်တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်မလိုအပ်ကြောင်း သို့မဟုတ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အနုညာတခုံရုံးကတွေ့ရှိခြင်း။

(ဂ) ပုဒ်မ ၃၄၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် ဤပုဒ်မတို့အရ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြီးဆုံးလျှင် ပုဒ်မ ၃၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အထောက်အထားပြု၍ အနုညာတခုံရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့် ပြီးဆုံးသည်။

အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အမှားပြင်ခြင်း၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း

၃၇။ (က) အငြင်းပွားသူများက အချိန်ကာလကိုသဘောတူသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှရက်ပေါင်း၃၀အတွင်း တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူတစ်ဦးအား အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ တွက်ချက်မှု၊ စာအရေးအသား သို့မဟုတ် စာပုံနှိပ်မှုစသည့် အမှားအယွင်းတစ်ခုခု သို့မဟုတ် အလားတူ သဘောသဘာဝရှိသော အမှားအယွင်းတစ်ခုခုကို ပြင်ဆင်ပေးရန် အနုညာတခုံရုံးထံ လျှောက်ထားတောင်းဆိုနိုင်သည်။

(ခ) အနုညာတခုံရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ လျှောက်ထားတောင်းဆိုချက်အရဖြစ်စေ၊ မိမိ၏စိစစ်တွေ့ရှိချက်အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါအမှားအယွင်းတစ်ခုခုကိုတွေ့ရှိပါက အဆိုပါအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်ပေးနိုင်သည်။ အဆိုပါပြင်ဆင်ချက်ကို အငြင်းပွားသူများထံပေးပို့ရမည်။

(ဂ) အငြင်းပွားသူများက သဘောတူညီကြလျှင် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူ တစ်ဦးအား အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ပါ အရေးပါသည့်အချက်တစ်ရပ် သို့မဟုတ် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အတွက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပေးရန် အနုညာတခုံရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ လျှောက်ထားမှုမှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟု အနုညာတခုံရုံးကယူဆလျှင် လျှောက်ထားချက်ကိုလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အနုညာတခုံရုံးက အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပေးရမည်။ ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

(င) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူတစ်ဦးထံ အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ အနုညာတ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် တင်ပြတောင်းဆိုချက်ကို အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်၌ ချန်လှပ်ခဲ့သဖြင့် နောက်ဆက်တွဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပေးရန် အနုညာတခုံရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (င) အရ လျှောက်ထားမှုမှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟု အနုညာတခုံရုံးက ယူဆလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် အဆိုပါလျှောက်ထားမှုကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း နောက်ဆက်တွဲအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ပေးရမည်။

(ဆ) အနုညာတခုံရုံးသည် ပုဒ်မခွဲ (ခ)၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (စ) အရ အမှားပြင်ဆင်ခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် နောက်ဆက်တွဲ အနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းတို့ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါက အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်ကို တိုးမြှင့်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ဇ) ပုဒ်မ ၃၃ သည် ဤပုဒ်မအရ အမှားပြင်ဆင်ခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် နောက်ဆက်တွဲ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်၏အကျိုးသက်ရောက်မှု

၃၈။ အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတခုံရုံးက အနုညာတသဘောတူညီချက်အရ ချမှတ်သည့် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးသတ် ဖြစ်စေရမည့်အပြင် နှစ်ဘက်အငြင်းပွားသူများနှင့် ၎င်းတို့ကို ဆက်ခံအရေးဆိုသူတို့အပေါ် စည်းနှောင်မှုရှိစေရမည်။

အခန်း(၉)

ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တရားရုံး စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာများ

တရားရုံးက ဥပဒေပြဿနာအပေါ် ပဏာမဆုံးဖြတ်ခြင်း

၃၉။ (က) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူညီထားခြင်းမရှိလျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပါ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် အနုညာတခုံရုံးနှင့် အခြားအငြင်းပွားသူများထံသို့ အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဥပဒေပြဿနာကို တရားရုံးကဆုံးဖြတ်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားရာတွင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦး သို့မဟုတ် တစ်ဦးထက်ပိုသည့် အငြင်းပွားသူများ၏ အခွင့်အရေးကို အဓိကအားဖြင့် ထိခိုက်စေကြောင်း တရားရုံးက ကျေနပ်ဖွယ်တွေ့ရှိပါက အဆိုပါဥပဒေပြဿနာအပေါ် ပဏာမဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားရာတွင် အငြင်းပွားသူများ၏ သဘောတူညီချက်အရ လျှောက်ထားခြင်းမဟုတ်လျှင် သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံး၏ခွင့်ပြုချက်အရလျှောက်ထားခြင်းမဟုတ်သည့်အပြင် ဥပဒေပြဿနာကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ကုန်ကျစရိတ်ပိုမိုကျသင့်စေပြီး အမှုကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေမည်ဟု တရားရုံးကတွေ့ရှိပါက တရားရုံးသည်အဆိုပါ လျှောက်ထားမှုကို လက်ခံစဉ်းစားခြင်းမပြုရ။

(ဂ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပါ အငြင်းပွားသူများက သဘောတူညီချက်အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ပါး ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ လျှောက်လွှာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည့် ဥပဒေပြဿနာကို

ဖော်ပြရမည့်အပြင် တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ပေးစေလိုသည့် အကြောင်းပြချက်ကိုလည်း ဖော်ပြရမည်။

(ဃ) အငြင်းပွားသူများက အခြားနည်းသဘောတူထားခြင်းမရှိလျှင် ဤပုဒ်မအရ တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားမှုသည် မပြီးမပြတ်ရှိစေကာမူ အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အပြင် ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလည်း ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကိုအတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်း

၄၀။ (က) ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရာတွင် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ ဒီကရီကိုအတည်ပြုဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် လျှောက်ထားခြင်းခံရသူက အနုညာတခုံရုံးသည် ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ရန် အခွင့်အာဏာမရှိကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြသပါက တရားရုံးသည် ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်မပြုရ။

(ဂ) ဤပုဒ်မသည် ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ငြင်းပယ်နိုင်သည့်အချက်များ

၄၁။ (က) တရားရုံးသည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့်အခါ အောက်ပါအခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်မှသာ ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည် -

(၁) အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးသည် ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိသော အခြေအနေသို့ရောက်ရှိနေခြင်း၊

(၂) အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် အငြင်းပွားသူများက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသည့် ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် ထိုသို့ဥပဒေကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပါက နိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲဥပဒေအရဖြစ်စေ အဆိုပါ အနုညာတသဘောတူညီချက်သည် တရားမဝင်ခြင်း၊

(၃) ခုံသမာဓိခန့်ထားမှု သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပြုရာတွင် လျှောက်ထားသူအား နည်းလမ်းတကျ အကြောင်းကြားမှုမပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် လျှောက်ထားသူက အခြားတစ်နည်းနည်းကြောင့်အငြင်းပွားမှုကို တင်ပြဖြေရှင်းခွင့်မရခဲ့ခြင်း၊

(၄) အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် တင်သွင်းသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့်

စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုမပြုဘဲ ချမှတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် စည်းကမ်းချက်ဘောင်အတွင်း ကျရောက်ခြင်း မရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အကျုံးမဝင်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပါဝင်နေခြင်း၊

ခြွင်းချက်။ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် တင်သွင်းသောကိစ္စရပ်များအပေါ် ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များထဲမှ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အကျုံးမဝင်သော ကိစ္စရပ်များအပေါ် ချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ခွဲခြားဖယ်ထုတ်နိုင်လျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် မတင်သွင်းသော ကိစ္စရပ်များအပေါ် ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၏ အစိတ်အပိုင်းကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

(၅) အနုညာတခုံရုံးဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အငြင်းပွားသူများ၏ သဘောတူညီချက်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်လည်းကောင်း ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း၊

ခြွင်းချက်။ အဆိုပါသဘောတူညီချက်သည် အငြင်းပွားသူများက လျှော့ပေါ့ခွင့်မရရှိသော ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲမှုမရှိစေရ။

(၆) အငြင်းပွားမှု၏ အဓိကအကြောင်းခြင်းရာသည် တည်ဆဲဥပဒေအရ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန်မဖြစ်နိုင်ခြင်း၊

(၇) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်သည် နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားနှင့်ဆန့်ကျင်နေခြင်း။

(ခ) လျှောက်ထားမှုပြုသော အငြင်းပွားသူက အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သုံးလကုန်ဆုံးပြီးနောက် သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၃၇ အရ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လျှောက်ထားမှုကို အနုညာတခုံရုံးက ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်နေ့မှ သုံးလ ကုန်ဆုံးပြီးနောက် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းမပြုရ။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားမှုကို လက်ခံရရှိလျှင် တရားရုံးသည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦး၏ တောင်းဆိုမှုသည် သင့်လျော်သည်ဟုယူဆပါက တရားရုံး၏စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို သတ်မှတ်ပေးသည့်ကာလထိ ရွှေ့ဆိုင်းရမည်။ ထိုသို့ရွှေ့ဆိုင်းခြင်းမှာ အနုညာတခုံရုံးက အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြန်လည်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သို့မဟုတ် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်စေမည့် အကြောင်းပြချက်များကို ဖယ်ရှားနိုင်မည်ဟု အနုညာတခုံရုံးက ယူဆသည့် အခြားဆောင်ရွက်မှုကို ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း ဖြစ်ရမည်။

ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ်အယူခံဝင်ရောက်ခွင့်

၄၂။ (က) အငြင်းပွားသူ တစ်ဦးဦးသည် အနုညာတခုံရုံးနှင့် တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူများထံ အကြောင်းကြားစာပေးပို့ပြီး စစ်ဆေးသည့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတွင် အနုညာတ

ခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဥပဒေပြဿနာအပေါ် တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်ရောက်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အငြင်းပွားသူများက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းမပြုရန် စာဖြင့်ရေးသားထားသော သဘောတူညီချက် ရှိပါက ဤပုဒ်မအရ တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်ခွင့် မရှိစေရ။

(ဂ) အနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် ရေးသားရန်မလိုကြောင်း အငြင်းပွားသူများက စာဖြင့်ရေးသားသဘောတူပါက ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့် ဤပုဒ်မအရ အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

(ဃ) ဤပုဒ်မအရ အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းသည် ပုဒ်မ ၄၄ ပါ အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်။

(င) ဤပုဒ်မအရ အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထားရာတွင် အယူခံလွှာ၌ ဆုံးဖြတ်ရမည့် အငြင်းပွား ပြဿနာနှင့်အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းပြချက်များကို ဖော်ပြရမည်။

(စ) ဤပုဒ်မအရ အယူခံဝင်ခွင့်ကို တရားရုံးက ငြင်းပယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ ဒုတိယ အယူခံဝင်ခွင့် မရှိစေရ။

၄၇။ (က) တရားရုံးသည် အောက်ဖော်ပြပါ ကိစ္စရပ်များကို ကျေနပ်လက်ခံပါက အယူခံမှုကို ခွင့်ပြုရမည် -

(၁) အငြင်းပွားပြဿနာအပေါ် အနုညာတခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အငြင်းပွားသူတစ်ဦး သို့မဟုတ် အငြင်းပွားသူများ၏ အခွင့်အရေးကို အဓိကထိခိုက်နစ်နာမှုရှိခြင်း၊

(၂) ဆုံးဖြတ်ပေးရန် တင်ပြထားသည့် အငြင်းပွားပြဿနာအပေါ် အနုညာတခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ သိသာထင်ရှားစွာ မှားယွင်းနေခြင်း။

(ခ) ဤပုဒ်မအရ အယူခံဝင်ရောက်ရာတွင် တရားရုံးသည် အောက်ပါ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည် -

(၁) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊

(၂) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊

(၃) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ အနုညာတ ခုံရုံးက ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်း၊

(၄) ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခြင်း။

(ဂ) အောက်ဖော်ပြပါ တရားရုံးအမိန့်များအပေါ် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရ တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည် -

(၁) ပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မခွဲ (စ) အရ အနုညာတဆုံးဖြတ်မှုခံယူရေး လွှဲအပ်ရန် ငြင်းပယ်သော အမိန့်၊

(၂) ပုဒ်မ ၁၁ ပါ ကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ခွင့်ပြုသောအမိန့် သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်သောအမိန့်၊

(၃) ပုဒ်မ ၃၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဥပဒေပြသနာကို ဆုံးဖြတ်သည့် တရားရုံး၏ အမိန့်၊

(၄) ပုဒ်မ ၄၁ အရ ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်သောအမိန့် သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ရန် ငြင်းပယ်သောအမိန့်။

(ဃ) အောက်ဖော်ပြပါ အနုညာတခုံရုံးအမိန့်များကို စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရ တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည် -

(၁) ပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့တွင် ဖော်ပြထားသည့် လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံသောအမိန့်၊

(၂) ပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (င) အရ အနုညာတခုံရုံးက ၎င်း၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သို့မဟုတ် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည့်အမိန့်၊

(၃) ပုဒ်မ ၁၉ အရ ကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသော အမိန့် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းပယ်သော အမိန့်။

(င) ဤပုဒ်မအရ တင်သွင်းသည့်အယူခံမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်အပေါ် ဒုတိယ အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

ပြည်တွင်းအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံတရားရုံးအမိန့်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

၄၄။ အယူခံတရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမိန့် ချမှတ်ရာတွင် -

(က) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်၍ ဆုံးဖြတ်ပါက အဆိုပါပြင်ဆင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

(ခ) အနုညာတခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဖြစ်စေ ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်ရန်အတွက် တရားရုံးကလွှဲအပ်သော အမိန့်ချမှတ်သည့်အခါ အနုညာတခုံရုံးသည် အဆိုပါကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(ဂ) အနုညာတခုံရုံးက ထိုသို့ ပြန်လည်စိစစ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချမှတ်ရန် သင့်လျော်သည့် အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း (၁၀)

နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်း

နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရာတွင် တင်ပြရမည့်အချက်များ

၄၅။ (က) နိုင်ငံခြားအနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားသူသည် အောက်ပါ စာတမ်းအမှတ်အသားများကို တရားရုံးသို့ တင်ပြရမည်-

(၁) ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းအတိုင်း စစ်မှန်ကြောင်း နည်းလမ်းတကျ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်မူရင်း သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် တာဝန်ခံမိတ္တူတစ်စောင်၊

(၂) အနုညာတသဘောတူညီချက်မူရင်း သို့မဟုတ် တာဝန်ခံမိတ္တူတစ်စောင်၊

(၃) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်သည် နိုင်ငံခြားအနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားပြသရန် လိုအပ်သည့် သက်သေခံချက်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တင်ပြရမည့် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အနုညာတ သဘောတူညီချက်ကို နိုင်ငံခြားဘာသာဖြင့် ရေးသားထားလျှင် အနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားသူသည် ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သောနိုင်ငံ၏ သံအရာရှိ သို့မဟုတ် ကောင်စစ်အရာရှိ သို့မဟုတ် တရားဝင်ဘာသာပြန်ဆိုသူ သို့မဟုတ် ကျမ်းသစ္စာပြု၍ ဘာသာပြန်ဆိုသူက မှန်ကန်ကြောင်း တာဝန်ခံလက်မှတ် ရေးထိုးထားသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုချက်ကို တင်ပြရမည် သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံ၏တည်ဆဲဥပဒေအရ လိုအပ်သောအချက်များနှင့် ပြည့်စုံမှန်ကန်ကြောင်း တာဝန်ခံလက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုချက်ကို တင်ပြရမည်။

နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်း

၄၆။ (က) ပုဒ်မခွဲ (ခ) နှင့် ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တို့အရ နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်းမှတစ်ပါး တရားရုံးသည် နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံး၏ ဒီကရီဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ၍ အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရမည်။

(ခ) နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် လျှောက်ထားခြင်းခံရသူက အောက်ပါအချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို သက်သေပြနိုင်လျှင် တရားရုံးသည် နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းဆိုနိုင်သည်-

(၁) အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သူတို့သည် ၎င်းတို့ လိုက်နာရမည့် ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိသော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေခြင်း၊

(၂) အနုညာတသဘောတူညီချက်သည် ၎င်းတို့လိုက်နာရမည့် ဥပဒေအရ တရားမဝင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆိုပါ သဘောတူညီချက်တွင် ၎င်းတို့လိုက်နာရမည့် ဥပဒေကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့်အတွက် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာ နိုင်ငံ၏ဥပဒေအရ တရားမဝင်ခြင်း၊

(၃) ခုံသမာဓိခန့်ထားမှုတွင် နည်းလမ်းတကျ အကြောင်းကြားမှုမရှိခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းခံရသူသည် တစ်နည်းနည်းကြောင့် အမှုတွင်တင်ပြဖြေရှင်းခွင့် မရခြင်း၊

(၄) အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် တင်သွင်းသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ချင့်ချိန်သုံးသပ်မှုမပြုလုပ်ဘဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် စည်းကမ်းချက်ဘောင်အတွင်း ကျရောက်ခြင်းမရှိသည့် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတခုံရုံးသည် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် စည်းကမ်းချက်ဘောင်ထက်ကျော်လွန်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း၊

(၅) အနုညာတခုံရုံးဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသည် အငြင်းပွားသူတို့၏ သဘောတူညီချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း သို့မဟုတ် ထိုသဘောတူညီချက်တွင် အဆိုပါအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မည်သို့မျှ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါက အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီမှု မရှိခြင်း၊

(၆) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လျှောက်ထားသူများအပေါ် စည်းနှောင်မှု မရှိသေးခြင်း သို့မဟုတ် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာနိုင်ငံ၏အခွင့်ရအာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ၊ ထိုနိုင်ငံ၏ ဥပဒေအရ အခွင့်ရအာဏာပိုင်ကဖြစ်စေ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆိုင်းငံ့ထားခြင်း။

(ဂ) တရားရုံးက အောက်ပါအချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို တွေ့ရှိလျှင် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းဆိုနိုင်သည် -

(၁) အငြင်းပွားသည့် အကြောင်းခြင်းရာသည် နိုင်ငံတော်၏ဥပဒေအရ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် မရှိခြင်း၊

(၂) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း။

(ဃ) အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် သို့မဟုတ် ဆိုင်ငံ့ပေးရန် ပုဒ်မခွဲ (ခ)၊ ပုဒ်မခွဲငယ် (၆) တွင် ရည်ညွှန်းသော အခွင့်ရအာဏာပိုင်ထံ လျှောက်ထားဆဲဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလျှင် တရားရုံးသည်သင့်လျော်သည် ဟု ယူဆပါက အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းကိုရွှေ့ဆိုင်းနိုင်သည်။ ထို့အပြင် အနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်ထားချက်အရ တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူအား သင့်လျော်သည့်အာမခံငွေကို တင်သွင်းစေရန် အမိန့်ချမှတ် နိုင်သည်။

အယူခံဝင်ခွင့်

၄၇။ အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးသည် -

(က) စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက ချမှတ်သည့် အောက်ဖော်ပြပါ အမိန့်များအပေါ် အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိသည် -

(၁) ပုဒ်မ ၁၀ အရ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံယူစေရန် လွှဲအပ်ခြင်းကို ငြင်းပယ်သော အမိန့်၊

(၂) ပုဒ်မ ၁၁ ပါ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ် ၊

(၃) ပုဒ်မ ၄၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) နှင့် ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တို့အရ နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်သောအမိန့် သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ရန် ငြင်းပယ်သောအမိန့်။

(ခ) အောက်ဖော်ပြပါ အနုညာတခုံရုံး၏အမိန့်များကို စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရတရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်သည် -

(၁) ပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (င) အရ အနုညာတခုံရုံးက ၎င်း၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သို့မဟုတ် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည့်အမိန့်၊

(၂) ပုဒ်မ ၁၉ အရ ကြားဖြတ်ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုသောအမိန့် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းပယ်သောအမိန့်။

၄၈။ ဤအခန်းပါမည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ ဤဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းမီက နိုင်ငံခြားအနုညာတ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုရရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၏ အခွင့်အရေးကို ဖြစ်စေ၊ ၎င်းအပေါ် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၏ အခွင့်အရေးကို ဖြစ်စေ ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရ။

The Arbitration (Protocol and Convention) Act နှင့်သက်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း

၄၉။ ဤအခန်းပါ နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်များကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းသည် The Arbitration (Protocol and Convention) Act, 1937 ပါ နိုင်ငံခြားအနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်များကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

အခန်း (၁၁)

အထွေထွေ

၅၀။ (က) နယူးယောက်ကွန်ဗင်းရှင်းဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ အနုညာတသဘောတူညီချက် သို့မဟုတ် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်သည် စစ်မှန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုးစေရန် သို့မဟုတ် တာဝန်ခံမိတ္တူမှန်ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်သည် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံးမှအရာရှိတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ခန့်ထားနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ခန့်ထားခြင်းခံရသူသည် -

(၁) ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ်က သတ်မှတ်ပေးသည့် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) အငြင်းပွားသူများ၏ စာဖြင့်ရေးသားထားသော သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ အငြင်းပွားသူများ၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များအပါအဝင် အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါအချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို အခြားသူသို့ ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုရ။

၅၁။ အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ပေးချေရမည့်ငွေပမာဏကို ဖော်ပြထားသော်လည်း အခြားနည်းညွှန်ပြထားခြင်းမရှိလျှင် တရားရုံးက တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ငွေ ဒီကရီအတွက် သတ်မှတ်သောအတိုးနှုန်းထားအတိုင်း အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှစ၍ အတိုးပေးစေရမည်။

၅၂။ (က) အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတခုံရုံးသို့ တင်သွင်းသော တောင်းဆိုမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၃၅၊ ပုဒ်မခွဲ (စ) တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ကုန်ကျစရိတ်များအတွက် ထိုက်သင့်သည်ဟု မှန်းဆသောငွေကို ကြိုတင်ပေးသွင်းစေရန် အာမခံငွေ သို့မဟုတ် အပိုဆောင်းအာမခံငွေ ပမာဏကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် တောင်းဆိုမှုအပြင် အပြန်အလှန်တောင်းဆိုမှုကို အနုညာတခုံရုံးသို့ တင်သွင်းတောင်းဆိုထားလျှင် ထိုသို့တောင်းဆိုမှုနှင့် အပြန်အလှန် တောင်းဆိုမှုအတွက် သီးခြားအာမခံငွေများကို ပေးသွင်းစေရန် သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသော အာမခံငွေအတွက် အငြင်းပွားသူများက အညီအမျှ ပေးဆောင်ရမည်။ သို့ရာတွင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက အာမခံငွေအတွက် ၎င်းပေးဆောင်ရမည့် အချိုးကျငွေကို ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ပါက တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူက ထိုငွေကို ပေးဆောင်နိုင်သည်။ ထို့အပြင် တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူကလည်း တောင်းဆိုမှု သို့မဟုတ် အပြန်အလှန်တောင်းဆိုမှုအတွက် အထက်ဖော်ပြပါ အချိုးကျငွေကိုပေးဆောင်ခြင်း မရှိပါက အနုညာတခုံရုံးသည် ထိုတောင်းဆိုမှု သို့မဟုတ် အပြန်အလှန်တောင်းဆိုမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သည် သို့မဟုတ် ရပ်စဲနိုင်သည်။

(ဂ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုရပ်စဲလျှင် အနုညာတခုံရုံးသည် လက်ခံရရှိသောအာမခံငွေနှင့် ပတ်သက်သည့် စာရင်းရှင်းလင်းချက်ကို အငြင်းပွားသူများထံ ပေးပို့ရမည့်အပြင် ခုံရုံးကုန်ကျစရိတ်နုတ်ပြီး မသုံးစွဲရသေးသော လက်ကျန်ငွေကို ပြန်အမ်းရမည်။

၅၃။ (က) အနုညာတခုံရုံးသည် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းအတွက် မရရှိသေးသော စရိတ်များအတွက် ရထိုက်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(ခ) အနုညာတခုံရုံးသို့ ပေးရန်ရှိသည့်စရိတ်ကို အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက ပေးရန်ငြင်းဆိုသဖြင့် အနုညာတခုံရုံးက အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပေးခြင်းမပြုသည့်အတွက် တစ်ဘက်အငြင်းပွားသူတစ်ဦးက တရားရုံးသို့ လျှောက်ထားရာတွင် တရားရုံးသည် လိုအပ်သလို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ပြီး သင့်လျော်သည်ဟု ယူဆသောစရိတ်ငွေကို အနုညာတခုံရုံးသို့ ပေးရန်တာဝန်ရှိသူက ပေးသွင်းစေရန်နှင့် အနုညာတခုံရုံးက အနုညာတဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

(ဂ) တောင်းဆိုသော ကုန်ကျစရိတ်ငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားသူနှင့် အနုညာတခုံရုံးအကြား စာဖြင့်ရေးသားထားသည့် သဘောတူညီချက်မရှိလျှင် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ လျှောက်ထားမှုကို အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦးက ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(ဃ) အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြဿနာပေါ်ပေါက်လျှင် သို့မဟုတ် လုံလောက်သော ဖော်ပြချက်မပါရှိလျှင် အဆိုပါကုန်ကျစရိတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးကသင့်သည်ဟု ထင်မြင်သောအမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

၅၄။ (က) အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သော အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်ခြင်းကြောင့် ထိုသူနှင့်ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ အခြားအငြင်းပွားသူတစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း အနုညာတသဘောတူညီချက်သည် ရပ်စဲခြင်းမရှိစေရ။ သို့ရာတွင် အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်ပါက ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ၊ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အပေါ်ဖြစ်စေ အနုညာတသဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(ခ) ခုံသမာဓိတစ်ဦးကိုခန့်ထားသော အငြင်းပွားသူတစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်ခြင်းကြောင့် အဆိုပါ ခုံသမာဓိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သည် ရပ်စဲခြင်းမရှိစေရ။

၅၅။ ဤဥပဒေတွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားတည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ မည်သို့ပင် ပြဋ္ဌာန်းထားရှိစေကာမူ အနုညာတသဘောတူညီချက်တစ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးတစ်ရုံးသို့ ဤဥပဒေအရ လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်လျှင် ထိုတရားရုံးကသာလျှင် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းအပေါ် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ အနုညာတ သဘောတူညီချက်နှင့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့မှ ပေါ်ပေါက်လာသော နောက်ဆက်တွဲ လျှောက်ထားမှုများကို ထိုတရားရုံး၌သာလျှင်လျှောက်ထားရမည်။ အခြားမည်သည့် တရားရုံးတွင်မျှ လျှောက်ထားခွင့်မရှိစေရ။

၅၆။ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေတွင် ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း အက်ဥပဒေကို ရည်ညွှန်းထားသော အပိုဒ်များသည် ဤဥပဒေကို ရည်ညွှန်းဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။

၅၇။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် လိုအပ်လျှင် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်လက်စွဲများကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၅၈။ (က) အငြင်းပွားသူများက အနုညာတသဘောတူညီချက်တွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားစာတမ်းအမှတ်အသား များတွင်ဖြစ်စေ အခြားနည်း သဘောတူထားခြင်းမရှိလျှင် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဤဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့မတိုင်မီက စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အနုညာတသဘောတူညီချက် အရ ဆောင်ရွက်နေသည့် အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အထောက်ထားပြု၍ ဤဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းမီက အနုညာတ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့လျှင် ဆောင်ရွက်ဆဲ အနုညာတစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို အနုညာတသဘောတူညီချက်ပါ အငြင်းပွားသူများက ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေ အရသာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၉။ The Arbitration Act, 1944 ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်